

zmoto sprevideli in nemškeje šoli slovó dali, ter se spet k farni šoli obrnili, v kateri se otroci tudi nemškega jezika učijo, kolikor je treba in prav.

Sicer pa se Pakerčani lahko sami prepričajo, da sama nemška beseda, človeka ne stori dobrega gospodarja, saj na nekterih Pakerčanih lahko vidijo, da kdor več nemški zna, slabše gospodari in nekteri, ki so prav dobro nemški znali, so že popolnoma izgospodarili, in tuje je vse tiste v svojo mavho pobasal. Le tisti, ki so prave slovenske korenine, se mu še branijo, in da bi ščasoma tudi te dobil, postavil jim je nemško šolo, da se otroci ne bi naučili koristnih vednosti, da se ne bi učili svoje lepe domovine ljubiti, svoj jezik spoštovati, ampak da bi iz šole prišli tako, da ne bi znali nemški pa ne slovenski, podobni pirožleku ki ni ptič, ne miš, kateremu vi pravite: Fledermaus.

Dragi rojaki! ne dajte se toraj motiti s sladkimi besedami nemčurskega Schulvereina, ne jemajte od njega denarja, da bi zanj prodajali svoje otroke „prusakom“.

Gospodarske stvari.

Vinogradstvo.

II. Avstrijsko-ogerska država pripada vinorejskim deželam v Evropi. Vinsko trto pa sadijo na Českem in Moravskem, spodnjem Avstrijskem, južnem Tirolskem, Štajerskem, Kranjskem, Goriškem, v Primorji, Istriji, Dalmaciji, na Hrvaškem, Slavoniji, Ogerskem, Erdelskem, v Bosni in Hercegovini.

Na Štajerskem nahajamo vinograde samo v srednjem in spodnjem deli dežele. Črta, do katere segajo vinogradi da se na zemljovidi potegnóti od Hartberga na Gradec v Voitsberg. Na južnej strani od omenjene črte štejeemo 1495 srenj ali občin, kder se pečajo z vinogradstvom ter pridelajo poprek v leti na 31.300 hektarah po 640.535 hektolitrov vina. Hektara daje po tem takem poprek blizu 20 $\frac{1}{2}$ hektolitra.

Vse vinogradstvo štajersko moremo razdeliti v 12 vinogradnih ali vinorejskih okolišev:

1. Severni vinogradni okoliš obsega vinograde med mesti: Gradec, Hartberg, Čmurek, Radgona, Fehring in Fürstenfeld. Poprek daje tukaj hektara po 12.89 hektolitrov mošta.

2. Šilharjev vinogradni okoliš nahaja se krajih od Gradca, Wildona in Voitsberga do Ivnika. To je domovina trsu šilharja, ki daje nekako trpko rudeče vino. Na hektari pridelajo po 18.56 hektolitrov.

3. Susilski vinogradni okoliš zapopada vinograde od Lipnice do Arveža, Lučan, in Arnauža; pridelajo pa 21.41 hektolitrov na hektari.

4. Sloven-goriški vinogradni okoliš obsega vinograde od Spielfelda, Arveža, Čmureka do sv. Lenarta in Pesnice. Pridela se ondi po 23.94 hektolitrov na hektari.

5. Ormož-ljutomerski vinogradni okoliš je v okrajih ormožkem in ljutomerskem. On daje največ pridelka, namreč po 31.38 hektolitrov na hektari.

6. Radgonski vinogradni okoliš nahaja se v gorje radgonskem okraji ter pridelajo ondi po 21.17 hektolitrov na hektari.

7. Ptujski vinogradni okoliš obsega vinograde od Ptuja do sv. Lenarta v Slov. goricah. Daje po 19.52 hektolitrov na hektari.

8. Mariborski vinogradni okoliš od Drave nad in pod Mariborom do Pesnice. Vinogradi dajejo po 30.71 hektolitrov na hektari.

9. Pohorski vinogradni okoliš obsega vinograde na severnem, izhodnem in južnem znožji košatega Pohorja. Pridelajo po 26.70 hektolitrov na hektari.

10. Celjski vinogradni okoliš zapopada vinograde v okrajih celjskem, šmarijskem, laškem, vranskem, gornjegrajskem, šoštanjskem in konjiškem. Hektara daje po 10.59 hektolitrov.

11. Posavski in posoteljski vinogradni okoliš nahaja se v okrajih: rogačkem, kozjanskem, sevniskem in brežiskem. Pridela se na hektari po 17.20 hektolitrov.

12. Haloški vinogradni okoliš razprostira se na južni strani od Drave v okrajih ptujskem, rogačkem in slov. bištriskem. Od hektare računijo poprek 21.11 hektolitrov.

Po rodovitnosti vrstijo se toraj vinogradni okoliši tako: ormož-ljutomerski (31 hektolitrov na hektari), mariborski (30), pohorski (26), Slov. goriški (23), Susilski (21), haloški (21), radgonski (21), ptujski (19), šilharjev (18), posavski in posoteljski (17), severni (12), celjski (10). (Dalje prihodnjič.)

Vrli konjerejci na Slovenskem. IV. V Sevnici pri tamošnjem ogledovanji konj prejel je dr. Ausserer srebrno državno svetinjo, brnasto pa Anton Pregel v Brežicah. Premije dobili so za lepe kobile: 1. Fr. Bartola v Zakoti 40 fl. 2. E. Kautschitsch 30 fl. 3. Fr. Pribovšic v Stari vasi 20 fl. 4. J. Hudina pri sv. Petri 20 fl. 5. J. Ferjanec v Mostéh 20 fl. 6. J. Kramar pri sv. Petri 15 fl. 7. Fl. Bašnik v Planini 15 fl. 8. J. Vehovar 10 fl. 9. J. Leskovšek v Dobji 10 fl. za lepe žrebice: 1. J. Slavnik v Zakoti 15 fl. 5. J. Radi v Rožnem 15 fl. 3. Fr. Valavšek v Šmariji 15 fl. 4. J. Kovačič v Glogovembrodi 15 fl. 5. E. Kautschitsch 15 fl. 6. J. Ogorevec v Artičah 10 fl. 7. Fr. Pribovšic v Stari vasi 10 fl. Vsi vkup prejeli so 275 fl.

Sejmi na Koroškem 17. dec. v Milstadt, 18. dec. v Paternijoni in 27. dec. Lavaminti; na Kranjskem 9. dec. v Mokronogi, 13. dec.

Logatec, Mengš. Radovljica, Slap, 14. dec. Mišji dol, 18. dec. Zagorje, Kostanjevica, Višnja gora, 21. dec. Škocijan, Krašnja, Radeče, Vrhnika, na Hrvatskem: 9. dec. Zagreb, Valpovo, 13. dec. Hastva, 14. Gorica, 21. Karlovec, Ludbreg, Orjovec, Petrinja, Tomašica.

Dopisi.

Iz Ljutomera. (O naših volitvah) v novi odbor za trg je nekdo prav krivo poročal v „Tagespošto“ ter celó po nepotrebnem po slovenskih sotržanih kresal. Piše pa, kakor da bi razun pešice Nemcev in nemškutarjev žive duše ne bilo v trgu, ki bi imela voliti pravico, ali da so se Slovenci samega strahu pred njimi poskrili. Temu ni tako. Naj pokažejo resnico številke. V I. razredu je 12 volilcev, volilo jih pa je samo 5, v II. je volilcev 28, oddalo pa se je s pooblastili vred 15 glasov; III. razred šteje 166 volilcev, volilo je pa samo 25; tedaj od 206 dobili so novi odborniki in štarovečni zastopniki trga ljutomerskega bornih 46 glasekov. To je vsa infanterija, kavalarija in artilerija naših „Deutschliberalcev“. Vsak razvidi, da ni uzroka s tem iti se v „Tagespošto“ bahat in šopirit. Zakaj pa tedaj Slovenci niso te očitvidne onemoglosti svojih nasprotnikov porabili? Sklenili so tokrat volitve ne udeležiti se, to pa iz dovolj premišljenih uzrokov!

Od sv. Tomaža nad Veliko nedeljo. (Letina.) Ko se leto koncu bliža in smo vse pridelke pod streho spravili, mi je lahko pisati kaj nam je to leto dobrega ali hudega prineslo.

Ko smo zmladletja začeli rezati po vinogradih, je šlo od ust do ust, da bode jeseni velika bratva, ako Bog da. Pa res je tako „če Bog da“. Začetka marca smo začeli kopati, in skoraj do 20. marca do mala okopali. Dne 12. marca so breskve cvetele, 19. črešnje. Trs je začel rano gnati pa naslednja burja, sneg in mraz so vse posmodili. Z dobro bratvijo bilo je proč. Zdaj smo svojo skrb obračali samo na njive, ktere so nam tudi obetale veselo žetev; pa kaj se zgodi? Dne 31. maja se stemnijo oblaki, začne grometi in bliskati, vsiplje se toča in nam vse pokonča kar je zelenega in celó skornjo z dreves zaseka. Zdaj smo reveži, da večjih ni treba. Koruza, krompir in oves še se je nekaj pomoglo, ali drugo nič. Hajdina in repa, mrkevca in zelje se je dobro obneslo. Živina ima slabo ceno. Nekteri so zavoljo deža težko posejali, nekteri pa še celo ne. R. R.

Iz Mahrenberške okolice. (Celjski lisjak) je pretečeni teden zelo hripav tudi na Remšnik prišabedral k srenjskemu predstojniku in nekemu krčmarju. Klical ga ni nihče, brščas kako lisico sluti v Koretnikovu ali Bastlovi goši. Krempije nabrusil pa mu je mahrenberški „turk“, ki se gotovo boji, da nebi na Remšniku

pozabili slovensko brati. Le plačuj ga! Papirja veliko potrebujemo zdaj v zimskem časi za klobase ovijati, kedar hodimo h goricam na nemško deželo. Bolje bi bilo, da bi si kupil kamenja za svinjsko kuhinjo, namesto da lisjaka drugim plačuje. Ne bilo bi mu treba več sto letnega križa podirati in iz istega kamenja svinjske kuhinje staviti. Ali devaj na kup denarje, koje bi mislil za lisjake izdajati, in lahko prav lepi spominek v kup spraviš za svojega sina, ki se je v gozdi ustrelil! Pomni!

Od Voglajne. (Šola v Teharjih) je postala trirazredna. Ob enem je dobila dve novi učiteljski moči. „Celjski lisjak“ ali pa „Kmetijski prijatelj“ je hitro pohvalil to spremembo in močno hvali napredek in vodstvo Teharske šole tako, da jo v zgled postavlja celjske okolišnje šoli. Pa zakaj? Za to, ker sliši, da bo ta pridobljeni tretji razred v Teharjih močno ustrezal „germanizatorjem“, to je, da bo nemčuril našo deco. To pa zaradi par nemških otrok fabriških delalcev iz Štor. Čudno, kaj se vse za ljubo takim stori, ki pridejo iz nemških krajev na Slovensko kruha jest. Je li to postavno ali ne? Vemo pa odkod ta veter piha in na katero komando to izhaja: to si bomo pomnili. „Celjski lisjak“ ne hvali zastonj svojih privržencev. — Nekega dekleta, šolarico, ubitega in zakopanega v gojzdu pod sv. Ano so najdlji zdaj, ki je bilo pred kakimi tremi meseci preminulo, da se ni vedelo kako in kam, staro kakih 10 let. Bivalo je pri svoji teti, na katero je tudi sum letel pa po natančnih preiskavah se je dokazalo, da ona ni kriva umora. Ne ve se še, kdo bi bil to nedolžno bitje umoril. — Letino smo imeli dobro. Vsega se je pridelalo obilno, samo vino je kislo, kakor drugod. Za denar pa je trdo. Vedno deževje je zakrivilo, da smo težko vsejali ozimino.

Ormož, 5. dec. (G. Macun prestavljen.) Hvala Bogu! vendar smo se enkrat včakali, da je začetek storjen; za sv. Miklavža so nam časniki prinesli veselo novico, da pojde g. Macun, c. k. sodnijski pristav, v Mahrenberg; srečen pot mu želimo vsi kmetovalci. — Ljudje ormoškega okraja niso imeli nobenega zaupanja niti do Kmetičevih razsodb niti do njegovega pravosodja, kakor je on sam pred svedoki trdil. Ko je oktobra meseca g. Macun odpust imel, je toraj ljudstvo hitro si šepetaló, da k malu pride vrsta tudi na g. Kmetiča.

Od sv. Ilja v Slov. goricah. Kar ste iskali ste našli. Dozdaj smo Vas gosp. Stefič opazovali kot dobrega Slovenca. Ali od dr. Miheliča doposlanim pismom za pobiranje podpisov ste se izdali. In prav Vam bodi, mi okoličani smo s tem opozorjeni na Vas, in od zdaj hočemo zvesto stražiti. Iz Vašega počenjanja vidimo, kako ste Bogu za od njega Vam podarjeni velevažni dar jezika nehvaležni. Zapazili